

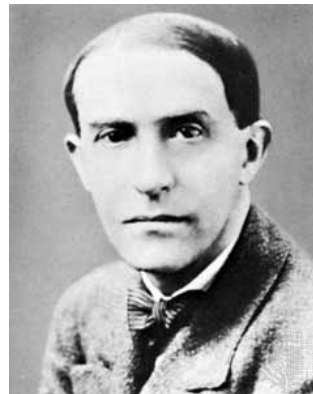
Gestaltwetten

helpen maker en gebruiker

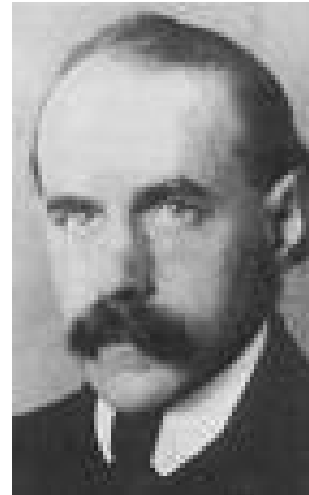
Gestaltpsychologie

De Gestaltwetten kwamen voort uit het onderzoek van Gestaltpsychologen aan het begin van de vorige eeuw.

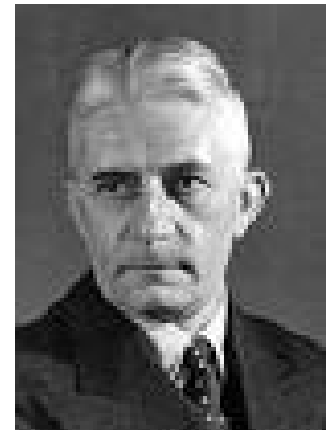
De oprichter van de Gestaltpsychologie:

Kurt Koffka

Max Wertheimer

Wolfgang Köhler

Gestalt =

**Gestalt is een Duits woord
waar geen exacte Nederlandse
vertaling voor is.**

**= betekent
ongeveer
het vormen
van een
georganiseerd,
betekenisvol
geheel.**

Hoe kijken we naar beeld?

Typische vragen van de Gestaltpsychologie zijn:

- Hoe ontstaat de indruk van een vorm?
- Wat is een “goede” vorm?
- Waarom ervaren we het ene als voorgrond en het andere als achtergrond?
- Hoe en waarom zien we samenhang tussen voorwerpen?
- Welke eigenschappen zorgen ervoor dat we twee voorwerpen van

Gestalt 2.0: eenvoudig maakt ruimte in het brein

Gebruikers zijn het zat om bij elke boodschap te moeten puzzelen.

De meeste mensen vinden vinden een rustige en overzichtelijke vormgeving prettig.

Goed toepassen van Gestaltwetten zorgt voor visuele orde > lagere breinbelasting

Dankzij het internet overload maken de Gestaltwetten een revival door.

114 Gestaltwetten?

**Experimenteel psycholoog
Edward Boring stelde
in 1942 dat er ongeveer
114 Gestaltwetten bestaan.**

- Maar een klein deel hiervan is toe te passen op visuele vormen.
- Ook hangen veel wetten nauw met elkaar samen, of overlappen ze elkaar.
- Het is vaak moeilijk om ze van elkaar te onderscheiden.

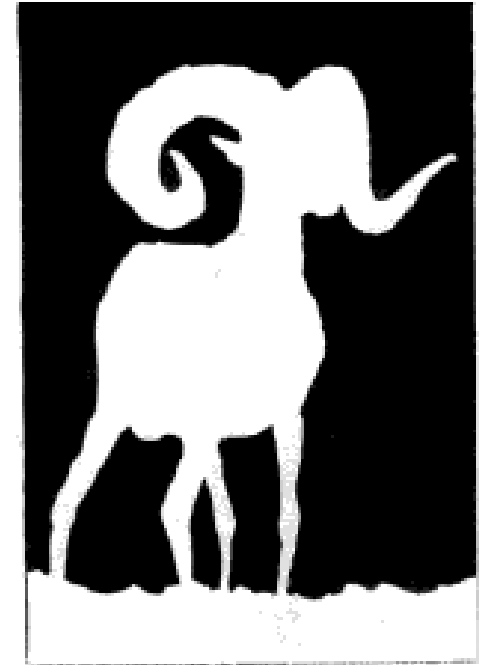
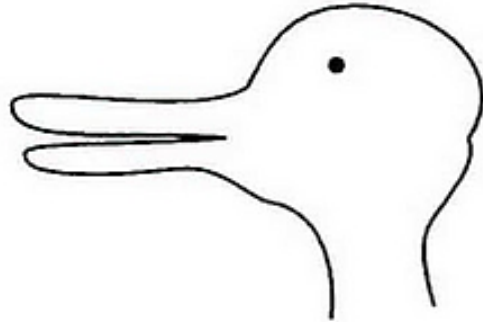
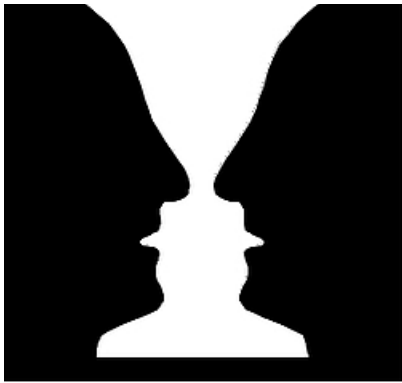

So called Boring Figure.

1. Wet van voor- en achtergrond (figure-ground)

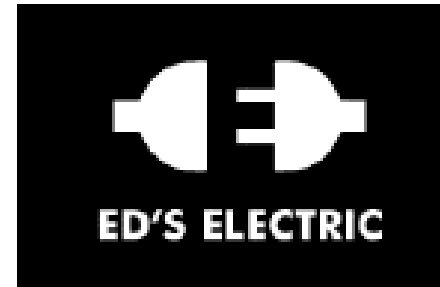
We organiseren onze waarnemingen door voor- en achtergrond van elkaar te onderscheiden.

Gestaltswitch (Rubins vaas)

1. Wet van voor- en achtergrond (figure-ground)

Logo ontwerpers maken graag van gebruik

2. Wet van eenvoud (simplicity)

Voorwerpen worden waargenomen in de meest eenvoudige vorm.

= belangrijkste principe voor gebruikersvriendelijkheid

Architect Ludwig Mies van der Rohe:

“Less is more”

2. Wet van eenvoud (simplicity)

Jakop Nielsen:

In zijn eenvoudspreken schiet hij wel door. Onderscheid tussen wat belangrijk en minder belangrijk is, kun je op zijn eigen site www.useit.com niet maken. Alles heeft evenveel gewicht.

The screenshot shows a web browser window displaying the useit.com website. The browser's address bar shows the URL <http://www.useit.com/>. The website has a yellow header with the text "useit.com: usable information technology" and a search bar. The main content is divided into two columns. The left column, titled "Permanent Content", lists various articles and reports, including "Alertbox", "Transmedia Design for the 3 Screens (Make That 5)", "Being a Test User", "Writing for Mobile Users", "Intranet Portals", "424 Alertbox columns from 1995 to 2011", "Sign up for newsletter", "Reports", "Agile usability", "Application design showcase", "Intranet usability", "Intranet design annual", "Enterprise 2.0", "Intranet portals", "Design guidelines for intranets", "Intranet IA", "Sector-specific: financial, government, tech", "Email newsletters", "E-commerce and B2B sites", "Return on investment for usability (ROI)", "Age groups: Children, Teens, Students, Seniors", "Donations to non-profits", "Corporate sites: company image, PR, IR", "Mobile sites", "More reports and usability guidelines", "Training Video", "Paper prototyping", and "Books". The right column, titled "News", features "Usability Week 2011 Conference" with dates for San Francisco, Austin, TX, and London, followed by "Full-day training courses" including IA 1, IA 2, Fundamental Guidelines for Web Usability, Mobile Sites & Touchscreen Apps, Visual Design for Mobile, Apps Design 1, Apps Design 2, Web Page Design & Emerging Design Patterns, Writing for the Web, The Human Mind: How Your Users Think, and 3-Day Camp: Usability in Practice. Below this is the "Application Design Competition" section, which mentions the Nielsen Norman Group's contest and provides details on how to enter and the deadline. At the bottom of the right column, there are links to "ClickZ Usability for Mobile Sites and Apps", "uTest.com Testing the Limits", "The Independent Website redesign", "Ironworks Video report from Usability Week San Francisco", "The Guardian The art of slow reading", "The Guardian Jakob Nielsen critiques the iPad's usability failings", and "Daily Telegraph Apple iPad apps need more consistency, says usability".

2. Wet van eenvoud (simplicity)

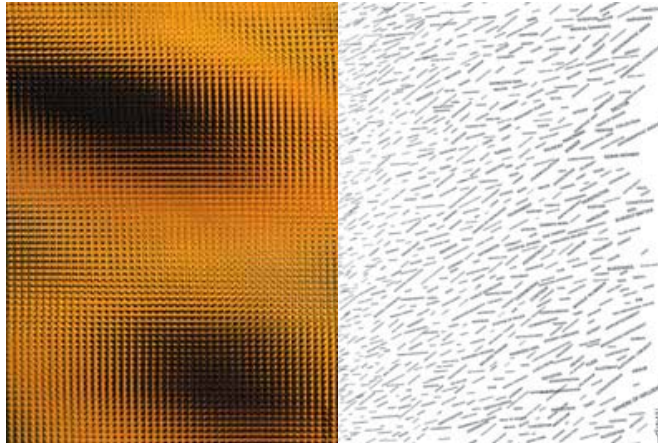
Welke dingen heb ik nodig welke niet?

(op deze website, tijdschriftpagina, infographic, ...)

John Maeda:

“Eenvoud wordt niet bereikt door alles weg te halen
maar enkel de juiste dingen over te houden”

Edward Tufte:

“To clarify, add detail”

ESCAPING FLATLAND

From *Envisioning Information*

2. Wet van eenvoud (simplicity)

telegraaf.nl

Rommelig, overvol zoekplaatjes, stampvol met informatie, items zijn niet goed horizontaal en verticaal uitgelijnd waardoor site chaotisch en druk oogt.

The screenshot shows the De Telegraaf website in a browser window. The browser's address bar displays 'http://www.telegraaf.nl/'. The website's header features the 'De Telegraaf' logo with the tagline 'De nummer 1 in nieuws!' and 'laatste nieuws'. A navigation menu includes categories like 'Nieuws', 'Prive', 'Telesport', 'Financieel', 'OverGeld', 'MijnBedrijf', 'Vrouw', 'Uitgaan', 'Reizen', 'Autovisie', 'Digitaal', 'Uit Winkelen', 'WUZ', and 'Shop'. Below the navigation, there are several news items with headlines and timestamps, such as 'Biologische vader Steve Jobs wil ontmoeting' and 'Lady Gaga droeg nep penis'. A large section titled 'Mishandeld door 15 man' is prominent. On the right side, there is a search bar, weather information, and a 'De Telegraaf TV' section with a video player showing a motorcycle accident. The overall layout is dense and lacks clear visual hierarchy, with various elements overlapping and not aligned horizontally or vertically.

2. Wet van eenvoud (simplicity)

nu.nl

Orde en meer witruimte.
Er is geen overkill aan informatie en items zijn goed horizontaal en verticaal uitgelijnd. Deze site straalt veel meer rust uit.

nu.nl | Het laatste nieuws het eerst op nu.nl

http://www.nu.nl/ RSS Google

V.A. 29 AUG
RADIO=538

NU NUzakelijk NUSport NUFoto NUjij Zie NUTvgids NUwerk Meer

Dinsdag 30 augustus 2011. Het laatste nieuws het eerst op NU.nl Zoek nieuws

nu.nl

Voorpagina

- Algemeen
- Onrust Midden-Oosten**
- Economie
- Schuldencrisis
- Sport
- Tech
- Achterklap
- Opmerkelijk
- Beurs
- Wetenschap
- Cultuur en Media
- Werk en Privé
- Gezondheid
- Lifestyle
- Auto
- Column

'50.000 doden in Libië sinds opstand'
Circa 28.000 gevangenen bevrijd

Economie

Nederland kent nauwelijks armoedecultuur
Bijna alle kinderen die in arm gezin opgroeien ontsnappen daar later aan

Volg NU.nl
facebook twitter

15°C 9 files
Geheel bewolkt 19 km

€ 1,685 283,64
Euro 95 2,38

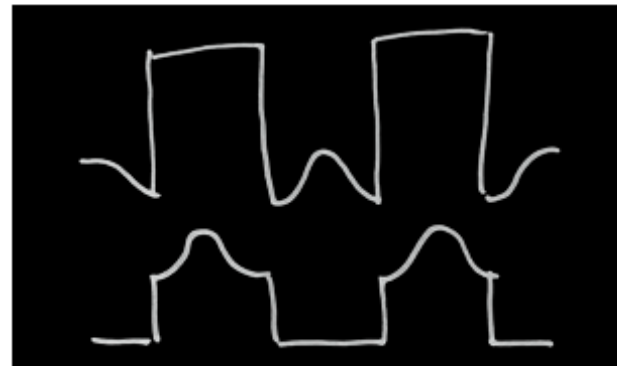
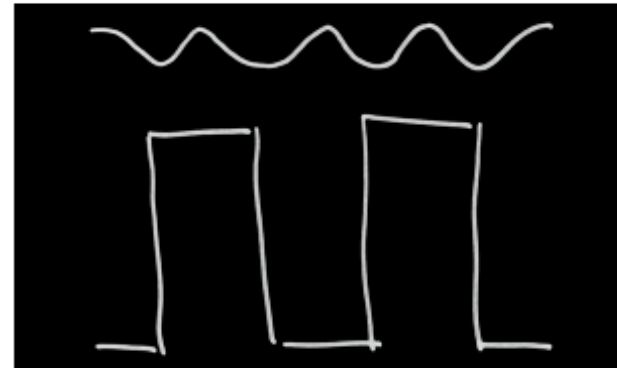
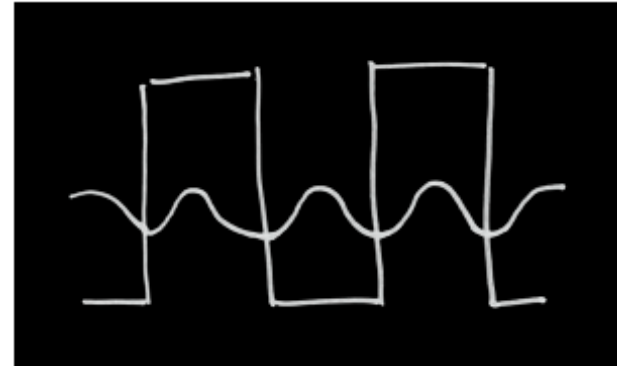
Upload een nieuwsfoto

Midden-Oosten

2. Wet van eenvoud (simplicity)

De wet van eenvoud leert ons dat we alleen het meest voor de hand liggende zien.

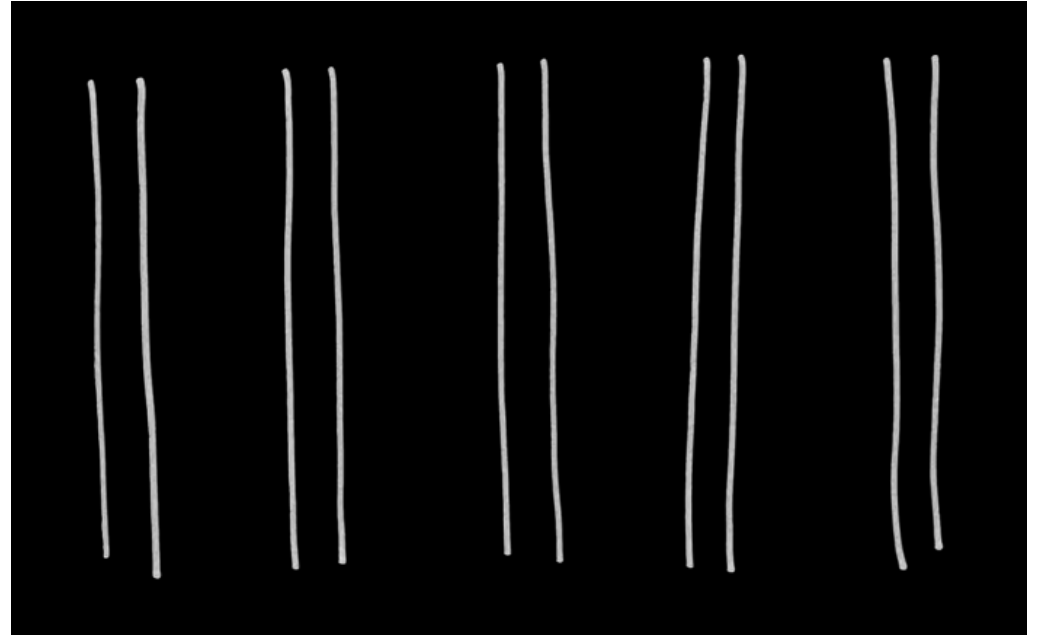
Complexiteit in webdesign moet dan ook zoveel mogelijk worden vermeden.

3. Wet van nabijheid (proximity)

Elementen die zich dicht bij elkaar bevinden, worden als groepen gezien.

Elementen die zich ver van elkaar bevinden worden als onafhankelijk van elkaar waargenomen.

3. Wet van nabijheid (proximity)

Esthetiek gaat vaak voor gebruikersgemak.

Wet goed toepassen om misverstanden uit te sluiten!

Naturalis Leiden: Cijfers bij vogels, vogelnamen staan onderaan > bezoekers raken gefrustreerd

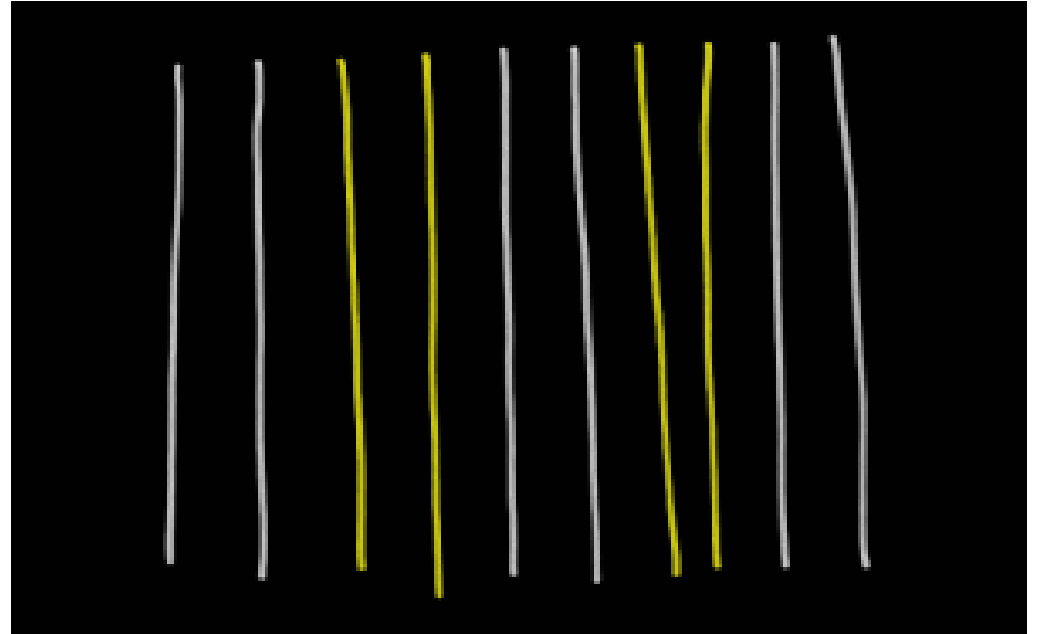

Naturalis Leiden: Dino's staan bij de mammoets > lijkt alsof ze uit dezelfde tijdperiode komen.

4. Wet van overeenkomst (similarity)

**Elementen die op elkaar
lijken worden als groepen
waargenomen.**

**Elementen die veel van elkaar
verschillen worden als aparte
elementen waargenomen.**

4. Wet van overeenkomst (similarity)

Visuele overeenkomsten waarvoor de Wet van Overeenkomst opgaat:

Kleur	Complexiteit	Richting	Belichting
• Tint (hoeveelheid wit)	Hoeveelheid	• 2 dimensies	Belettering
• Verzadiging (hoeveelheid zwart)	Dimensies (grootte)	• 3 dimensies	• Lettertype
Achtergrond	• 1 dimensie	Oriëntatie	• Corpsgrootte
Textuur	• 2 dimensie	• 2 dimensies	• Corps (vet, cursief, enzovoort)
Materiaal	• 3 dimensie	• 3 dimensies	• Uitlijning
Patroon	Lijndikte	Locatie	
		• 2 dimensies	
		• 3 dimensies	

4. Wet van overeenkomst (similarity)

Zwitsal:

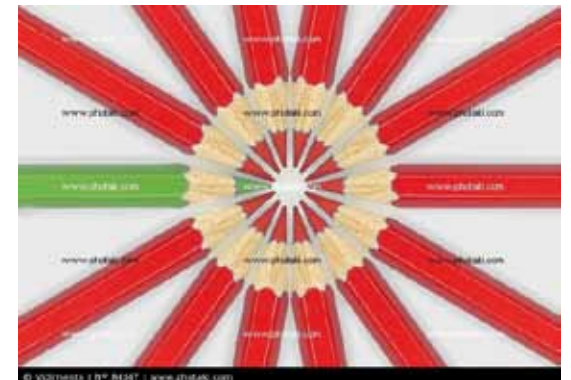
zachtgele verpakking, afgeronde vormen

4.1. Wet van overeenkomst > Wet van symmetrie

Symmetrische beelden worden als eenheid ervaren, zelfs al staan ze op afstand van elkaar.

Twee in symmetrie geplaatste beelden hebben verband met elkaar.

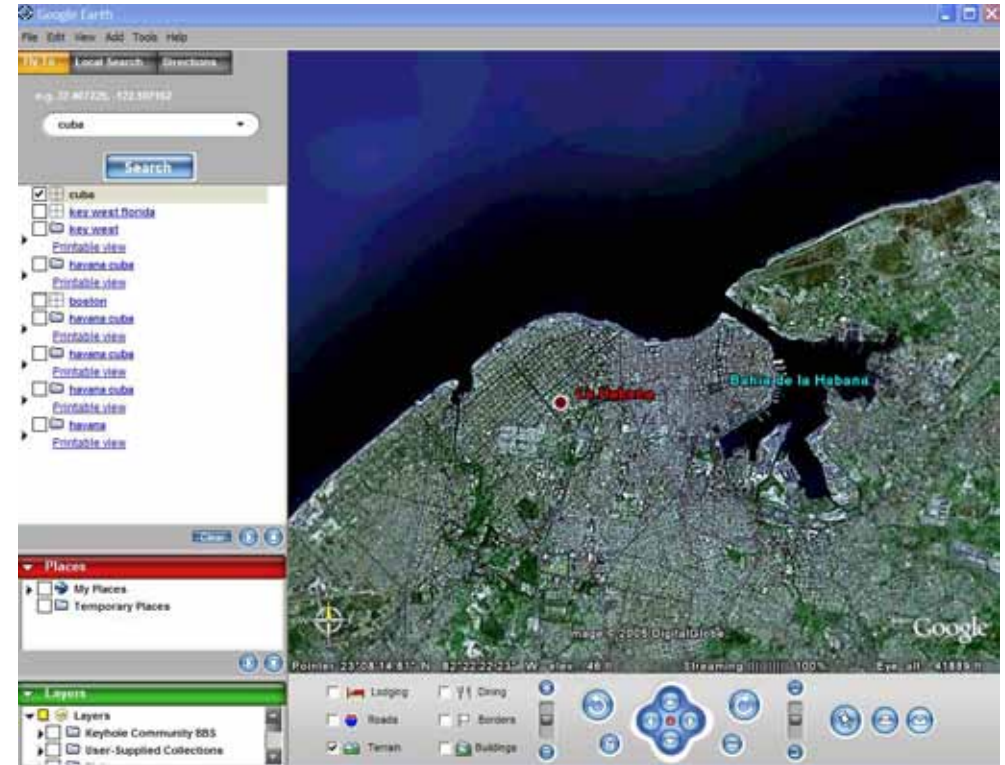

4.3. Wet van overeenkomst > Wet van gelijke bestemming

Dingen die dezelfde kant op bewegen worden als eenheid gezien.

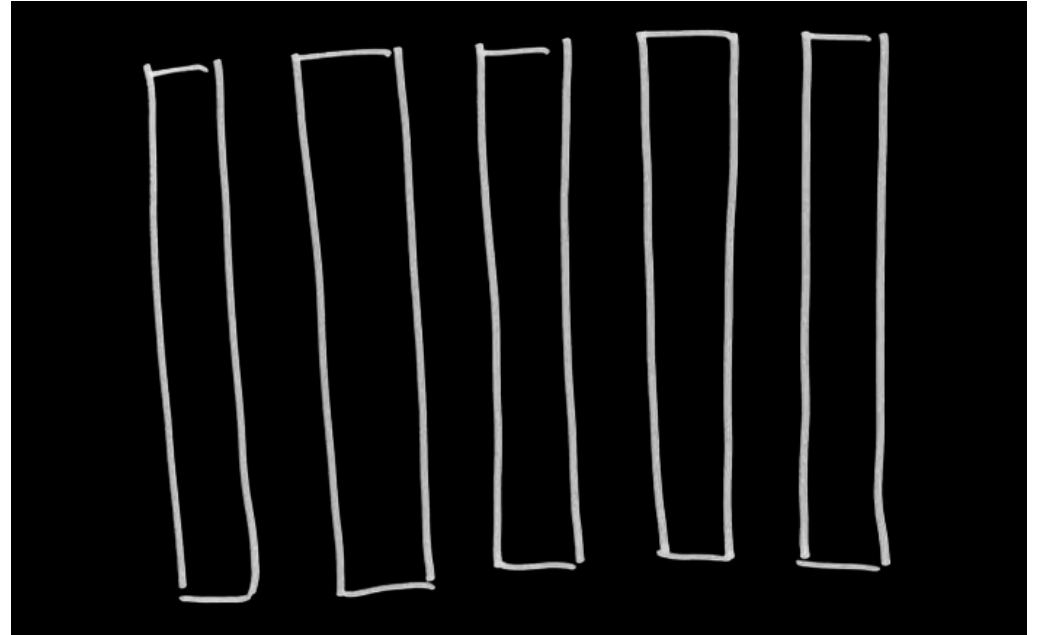
Vooraf van belang bij bewegende beelden (film, video, internet).

Google Earth: Kaart beweegt over scherm. Ook verkleint of vergroot de cijfers die lente- en breedtegraden aangeven blijven in het centrum van de beeldscherm. Beweging ten opzichte van stilstand zorgt voor focus

5. Wet van geslotenheid (closure)

Zelfs als een visuele prikkel afwezig is, wil ons brein een regelmatig plaatje afmaken.

5.1. Wet van geslotenheid > Wet van ingeslotenheid

Voorwerpen omrand door een lijn worden als geheel gezien,

Voorwerpen van elkaar gescheiden door een lijn worden als aparte elementen gezien.

We willen elementen duidelijk van elkaar scheiden.
Zelfs een suggestie van lijn is genoeg.

Overzicht - [Details](#)

Kans op onweer. Merendeels bewolkt. Hoog: 25° C. Wind light.

Overzicht - [Details](#)

Kans op onweer. Merendeels bewolkt. Hoog: 25° C. Wind light.

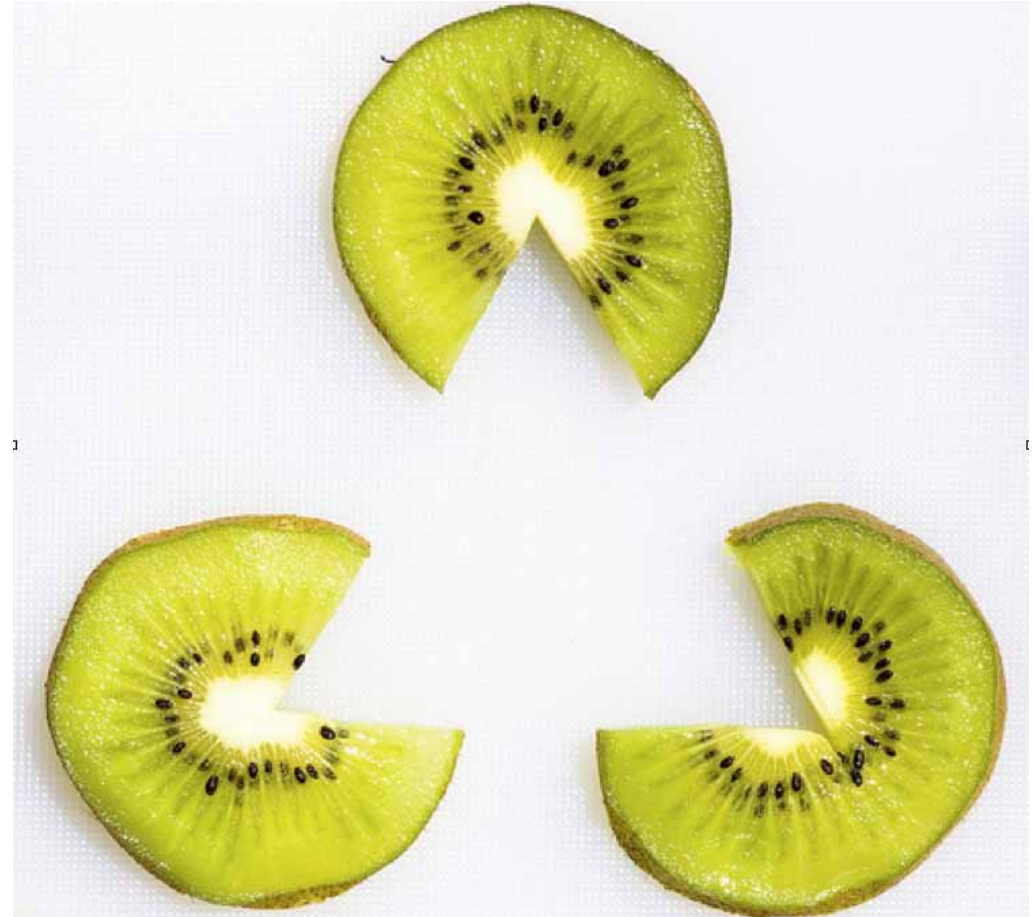
5.2. Wet van geslotenheid > Wet van ingevulde hiat

Dingen die er niet zijn, worden door onze hersenen ingevuld zodat toch een logisch verband ontstaat.

Onze hersenen nemen iets anders waar dan wat er is getekend.

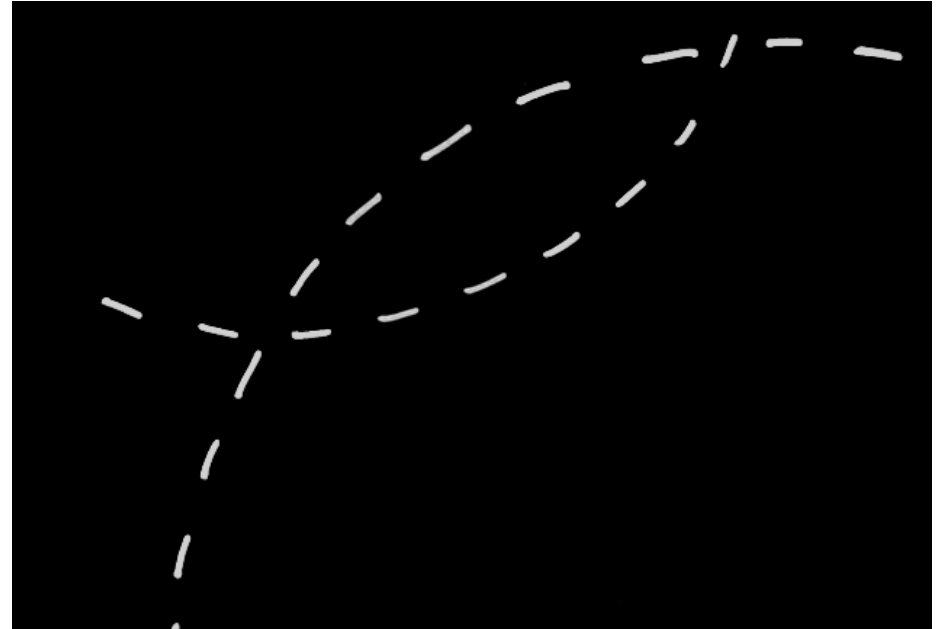
Onze hersenen vullen in.

Negatieve ruimte

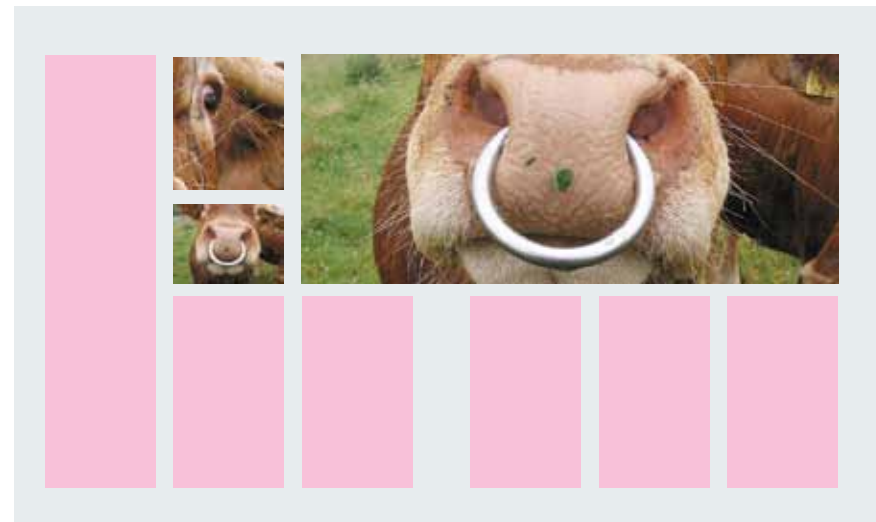
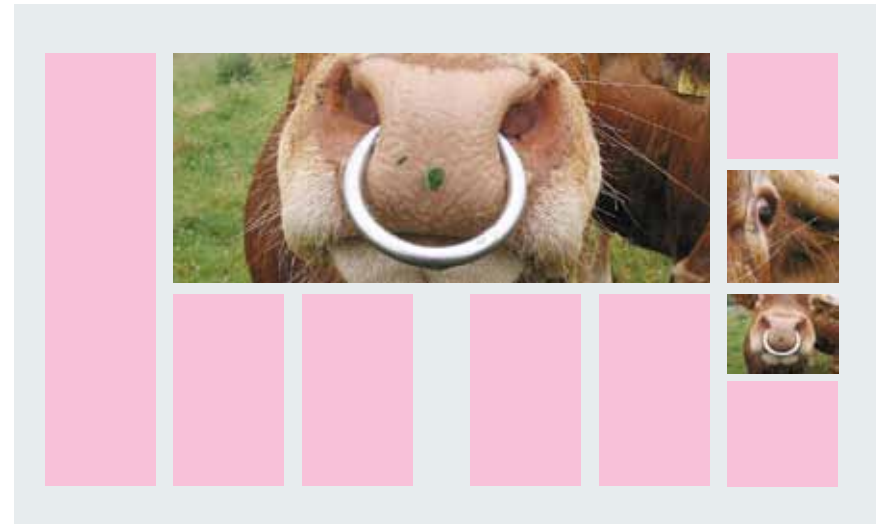
6. Wet van continuïteit (continuity)

Voorwerpen die in een doorgaande lijn of volgorde zijn geplaatst worden als geheel waargenomen en aan elkaar gekoppeld in tijd en/of plaats.

6. Wet van continuïteit (continuity)

- Uitlijnen van elementen. Items die horizontaal of verticaal op hetzelfde niveau staan, horen bij elkaar.
- We lezen van links > rechts, boven > beneden
- We bekijken informatie het liefst met de klok mee.
- Informatie die anders is gerangschikt, brent onze hersenen in de war.

7. Wet van ervaring

We zijn geneigd objecten die we waarnemen te vergelijken en te koppelen aan dingen die we al kennen.

Tijdschriftarchitectuur

Hyperlinks

Opgeveer 881 resultaten (0,22 seconden)

Alles

Architectuur tijdschriften? | 123tijdschrift.nl

Alle architectuur tijdschriften voor de laagste prijs! Probeer nu

Bedoelde u: [tijdschrift architectuur](#)

Tijdschrift Architectuur Lokaal heeft nieuwe bijlage: De Olifantenkooi ...

7 jan 2013 - Vanaf 2009 is in het tijdschrift Architectuur Lokaal het losbladige pamflet De Olifantenkooi opgenomen. Daarin laten wij architecten zelf aan het ...

Boekwinkeltjes.nl - IBI Hoogkerk uit Hoogkerk

www.boekwinkeltjes.nl/bwzaken.php? - in cache

Archiv. Tijdschrift: Architectuur Stedebouw Beeldende kunst, Lognum Statusus, Jaargang 1966 nr 6, € 2,75, IBI Hoogkerk ...

Boekwinkeltjes.nl - IBI Hoogkerk uit Hoogkerk

www.boekwinkeltjes.nl/bwzaken.php? - in cache

Archiv. Tijdschrift: Architectuur Stedebouw Beeldende kunst, Lognum Statusus ...

Meer resultaten van boekwinkeltjes.nl weergeven

01-05-10 Interview in tijdschrift Architectuur Lokaal - POSAD

www.posad.nl/html/index.php?page_id=103 - in cache

1 mei 2010 - Interview in tijdschrift Architectuur Lokaal ... 31-05-10 European forum Neuchatel - 01-05-10 Interview in tijdschrift Architectuur Lokaal ...

Forum tijdschrift architectuur febr. 95, Straten - De Slechte

www.deslechte.com/...forum-tijdschrift-architectuur-febr-95... - in cache

Forum tijdschrift architectuur febr. 95, Auteur: Straten, ISBN: 0790074315074 (9074315070); Uitgever: niet bekend. Let op! Van dit boek is maar 1 exemplaar ...

de Volkskrant

De pijn van Oost-Glasgow
Een Vopexaar over problemen met Marktkruisje jugs | Binnenland 3
Sport 18
Balans van het Weltevrijze

Fortis moet deel bonussen intrekken

Fortis moet de deel van de bonus die is betaald aan de banken intrekken. De banken hebben de bonus betaald op basis van de vooruitzichten op de toekomstige winst. Nu blijkt dat de vooruitzichten te optimistisch waren. De banken moeten de bonus intrekken en de winst teruggeven aan de belasting. Dit is de bedoeling van de wet van ervaring.

Steeds meer landen in problemen door crisis

De buitveelers van Darfur
De crisis in Darfur wordt steeds erger. De VN heeft een vredesplan voorgesteld, maar de partijen willen het niet aanvaarden. Dit is de bedoeling van de wet van ervaring.

Agente Cevat miste informatie

Agente Cevat miste informatie over de activiteiten van de organisatie. Dit is de bedoeling van de wet van ervaring.

Sarkozy wil aanblijven als leider van de eurogroep

Nicolas Sarkozy wil aanblijven als leider van de eurogroep. Dit is de bedoeling van de wet van ervaring.

brother at your side

brother at your side
A3 All-in-One MFC-9400CW Do More
249,-
69,-

businesschool nederland

businesschool nederland
MBA INFORMATIEBESCHERMING IN NOVEMBER
www.hart.eu

Nederland feest op Dubstep

Nederland feest op Dubstep
Kunststijl
A. Nieuwkoop

Geen driefacht zwijnen

Geen driefacht zwijnen
De dreifacht zwijnen zijn niet meer toegestaan. Dit is de bedoeling van de wet van ervaring.

'Bekentenis' Rayan P.

'Bekentenis' Rayan P.
De bekendenis van Rayan P. is een belangrijk moment. Dit is de bedoeling van de wet van ervaring.

Strijd tegen fileleed

Strijd tegen fileleed
De strijd tegen fileleed wordt voortgezet. Dit is de bedoeling van de wet van ervaring.

Nazimisdaden

Nazimisdaden
De nazimisdaden worden voortgezet. Dit is de bedoeling van de wet van ervaring.

Hicus eist geld terug

Hicus eist geld terug
Hicus eist geld terug van de overheid. Dit is de bedoeling van de wet van ervaring.

€ 2,50 korting

€ 2,50 korting
Lever meer op in de winkel met een bedrag van € 10,- i.p.v. € 17,50
Waar alle verhalen van Gertjan van Wieringen

De krant € 1,50

De krant € 1,50
Prijs: € 1,50
www.vk.nl/prijs

Nicolas Sarkozy

Nicolas Sarkozy
Leider van Frankrijk
MAGAZINE
LA VIEILLE
LE MONDE
LE FIGARO
LE JOURNAL DU MATIN
LE JOURNAL DU SOIR
LE JOURNAL DE L'ESPRESSO
LE JOURNAL DE L'ESPRESSO

Gestaltwetten = handvat

Onbewust doen ontwerpers het al.

- Mag niet in de creatieve weg staan.
- Juist bewust zondigen tegen de Gestaltwetten kan tot verrassende ontwerpresultaten leiden > maar je moet ze wel eerst eigen hebben.
- Gestaltwetten helpen fouten te vermeiden
- Gestaltwetten staan niet op zichzelf. Ze versterken elkaar en vullen elkaar aan. Een ontwerper past ze in samenspel toe. Sommige hebben een sterker visuele impact dan andere.

Gestaltwetten: Totaalbeleving

IKEA: Alle zintuigen spelen mee.

Alles klopt, zelfs de namen van de producten.

Wet van overeenkomst (alles in geel-blauw; alle vestigingen lijken op elkaar), de Wet van de continuïteit (het looppad) en de Wet van nabijheid (leuke kookgadgets op de keukenafdeling verkopen beter).

Gestaltchecklist

- Staat de vormgeving in dienst van de boodschap, of omgekeerd?
- Begrijp je de boodschap, of zit de vormgeving in de weg?
- Is alles wat is gebruikt echt nodig?
- Of kunnen dingen weg?
- Horen de dingen die dicht bij elkaar staan ook bij elkaar?
- Wat doet de achtergrond met de samenhang van de onderdelen?
- Scheiden scheidlijnen de juiste onderdelen van elkaar?
- Kan de waarnemer de logische volgorde vinden?
- Is goede continuïteit tussen alle onderdelen gewaarborgd?
- Hebben onderdelen met gelijke eigenschappen wat met elkaar te maken?
- Is er per ongeluk tegen de Gestaltwetten gezondigt, of expres?
- En als er is gezondigt, wegen de voordelen dan op tegen de nadelen?

Gestaltchecklist

- Staat de vormgeving in dienst van de boodschap, of omgekeerd?
- Begrijp je de boodschap, of zit de vormgeving in de weg?
- Is alles wat is gebruikt echt nodig? **Wet van eenvoud**
- Of kunnen dingen weg? **Wet van eenvoud**
- Horen de dingen die dicht bij elkaar staan ook bij elkaar? **Wet van nabijheid**
- Wat doet de achtergrond met de samenhang van de onderdelen? **Wet van voor- en achtergrond**
- Scheiden scheidlijnen de juiste onderdelen van elkaar? **Wet van geslotenheid**
- Kan de waarnemer de logische volgorde vinden? **Wet van focuspunt**
- Is goede continuïteit tussen alle onderdelen gewaarborgd? **Wet van continuïteit**
- Hebben onderdelen met gelijke eigenschappen wat met elkaar te maken? **Wet van overeenkomst**
- Is er per ongeluk tegen de Gestaltwetten gezondigt, of expres?
- En als er is gezondigt, wegen de voordelen dan op tegen de nadelen?

Bronnen

“Beeldtaal”

Auteur: Willem Koetsenruijter

Uitgever: Boom uitgeverij Den Haag

isbn: 9789047301158

Gestalt in webdesign

<http://www.netlash.com/blog/detail/gestalt-in-webdesign>

Gestaltpsychologie en webdesign

<http://www.usabilityweb.nl/2006/05/gestaltpsychologie-en-webdesign/>

Gestalt Design Laws

<http://www.squidoo.com/gestallaws>

Gestalt psychology and webdesign

<http://www.henkwijsnholds.com/gestalt-psychology-and-webdesign/user-centered-design/>